Regelverk om tilskuddsordning til frivillige organisasjoner for mat- og omsorgsberedskap

Hjemmel

Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 28. mai 2026 med grunnlag i Stortingets årlige budsjettvedtak og føringer i tildelingsbrev til HRS, jf. reglement og bestemmelser om økonomistyring i staten.

§ 1 *Formål*

Tilskuddene skal styrke nasjonal og lokal beredskapsevne og evne til egenberedskap gjennom å sette befolkningen, frivillige og ideelle organisasjoner bedre i stand til å planlegge, bygge, vedlikeholde og mobilisere kapasitet for:

a) mat- og måltidsberedskap,
b) omsorgsberedskap, herunder psykososial støtte, ved uønskede hendelser, kriser og katastrofer i hele krisespekteret.

§ 2 Definisjoner

I forskriften menes med:

Mat- og måltidsberedskap: kunnskap i befolkningen om egenberedskap og planlagt evne til å klargjøre, produsere, distribuere eller dele ut mat/måltider til berørte grupper, evakuerte eller innsatspersonell under hendelser.

Omsorgsberedskap: kunnskap i befolkningen om egenberedskap og planlagt evne til å yte omsorg og praktisk støtte og ivareta grunnleggende behov for berørte og sårbare grupper under hendelser, herunder mottak/evakuering.

Psykososial støtte: tiltak som forebygger eller reduserer psykiske og sosiale belastninger hos berørte, pårørende eller innsatspersonell i kriser og katastrofer.

Samvirkepartner: offentlige organer, frivillige organisasjoner og private virksomheter som bidrar med kompetanse, personell, materiell og/eller infrastruktur i beredskapsarbeid og hendelseshåndtering.

Tilskuddsforvalter: Hovedredningssentralen, som på vegne av staten forvalter, tildeler, utbetaler og følger opp tilskudd etter denne forskriften.

§ 3 *Hvem kan få tilskudd*

Ideelle og frivillige organisasjoner som har dokumentert rolle, kapasitet eller planverk knyttet til mat- og/eller omsorgsberedskap kan få tilskudd. Organisasjonen skal som hovedregel være registrert i Enhetsregisteret og Frivillighetsregisteret.

Som frivillig virksomhet regnes aktiviteter som ikke er:

a. fortjenestebaserte
b. organisert av det offentlige
c. basert på samvirkeprinsipper og omfattes av samvirkeloven[1].

Frivillig virksomhet drives av

[1] Lov om samvirkeforetak (samvirkelova),

a. ikke-økonomiske (ideelle) foreninger
b. alminnelige stiftelser som ikke deler ut midler, eller som bare foretar utdelinger til frivillig virksomhet
c. næringsdrivende stiftelser som bare foretar utdelinger til frivillig virksomhet
d. aksjeselskaper som bare foretar utdelinger til frivillig virksomhet.

Tilskudd kan tildeles hovedorganisasjoner som fordeler videre til lokale lag/ledd som har betydning for formålet. Søkere som er registrert i Frivillighetsregisteret vil som hovedregel bli prioritert.

§ 4 *Hva det kan gis tilskudd til*

a. Det kan gis tilskudd til tiltak som bidrar til å oppfylle formålet i § 1, for eksempel: anskaffelse, drift og vedlikehold av materiell og utstyr,
b. opplæring og kompetanseutvikling innen mattrygghet og omsorgsberedskap, herunder psykososial støtte,
c. øvelser og aktiviteter som styrker organisasjonens operative kapasitet,
d. utvikling og drift av lokale og nasjonale beredskapsstrukturer knyttet til forpleining og omsorg,
e. administrasjon og drift knyttet til utførelse av beredskapsoppgaver
f. utviklingsprosjekter som bidrar til økt beredskapsevne.

Et tilskudd kan gis som driftstilskudd eller prosjekttilskudd. Et driftstilskudd er finansiering av en organisasjon eller et tiltaks tjenestetilbud til en målgruppe. Et prosjekttilskudd er rettet mot en avgrenset oppgave som kan bidra til å oppfylle politiske målsettinger.

§ 5 Krav til aktiviteter i tilskuddsperioden

En tilskuddsmottaker skal:

- bruke tilskuddet i samsvar med formålet, aktivitetene og budsjettet som fremgår av forskriften og søknaden som ligger til grunn for tilskuddsvedtaket,
- gjøre eventuelle samarbeidspartnere kjent med vilkårene for tilskuddet,
- benytte tilskuddet innen 12 måneder etter at tilskuddet er mottatt, med mindre tilskuddsvedtaket fastsetter noe annet.

§ 6 Krav om rapportering

Tilskuddsmottaker skal innen 1. april året etter det året tilskuddet gjelder for, rapportere om hvordan tilskuddet har bidratt til å styrke kapasitet etter § 1.

Rapporten skal minimum inneholde:

- regnskapsoversikt,
- beskrivelse av gjennomførte tiltak,
- vurdering av måloppnåelse,
- redegjørelse for beredskapseffekt.

Dersom tilskuddet er 200 000 kroner eller mer skal tilskuddsmottaker:

- levere revisorbekreftet ordinært årsregnskap for organisasjonen,

- synliggjøre det tildelte tilskuddet i en note i årsregnskapet,
- levere en forenklet oversikt over regnskapet for bruken av tilskuddet.

HRS/Riksrevisjonen eller andre kontrollorgan kan føre kontroll.

§ 7 Kravene til en søknad om tilskudd

Søknaden skal inneholde:

- organisasjonsopplysninger og kontaktinformasjon,
- beskrivelse av tiltak, mål og forventede resultater,
- plan for gjennomføring, samarbeidspartnere og tidsrammer,
- budsjett, beløpet det søkes om og egenandel,
- oversikt over annen offentlig og privat finansiering,
- planer for videreføring/vedlikehold av kapasitet,
- relevante vedlegg (årsberetning/regnskap/vedtekter der det er påkrevd).

§ 8 Søknadsbehandlingen

Tilskuddsforvalter kan kreve nødvendige tilleggsopplysninger, kontrollere opplysninger mot andre myndigheter og avholde befaring ved behov.

§ 9 Hvordan søknaden blir vurdert

Tilskudd tildeles etter skjønnsmessig vurdering av tiltakets bidrag til formålet (§ 1).

I vurderingen legges særlig vekt på:

- relevans for mat- og omsorgsberedskap,
- forventet beredskapseffekt og nytteverdi,
- gjennomføringsevne,
- grad av samvirke med øvrige beredskapsaktører,
- geografisk dekning og beredskapsmessig behov,
- risiko- og sårbarhetsvurderinger.

Samvirke vurderes opp mot kommuner, statsforvalter, redningstjeneste og andre relevante aktører.

§ 10 Adgang til å kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet er oppfylt

Tilskuddsforvalter kan kreve dokumentasjon, innhente opplysninger fra andre myndigheter og besiktige tiltaket.

§ 11 Stans og tilbakebetaling

Har en tilskuddsmottaker ikke oppfylt kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket, kan tilskuddsforvalter stoppe videre utbetalinger.

Er tilskuddet ikke brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket, kan tilskuddet kreves delvis eller helt tilbakebetalt.

Har mottaker fått utbetalt for mye eller brukt midlene i strid med vilkår, kan beløp motregnes i senere tilskudd.

§ 12 Ikrafttredelse

Regelverket trer i kraft 1. juni 2026.